

1629

1. Beh. af Lovf. om Afløsning af Tienden.

1630

2) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Forandring af Bestemmelserne i danske Lovs 2—23—11 m. m.

3) Anden Behandling af:

Forslag til Lov angaaende en Forhøjelse af Anlægssummen for det i Lov 26de Februar 1869 § 5 ommeldte Dobbeltspor paa Jernbanen mellem Kjøbenhavn og Roskilde.

4) Første Behandling af:

Forslag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskellige Udlandinge.

5) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveiendom.

6) Første Behandling af:

Forslag til Lov indeholdende et Tillæg til § 6 i Lov af 9de Marts 1872, hvorved Naa-digheden over Fæstebøndergods nærmere bestemmes.

Mødet hævet Kl. 5, 35 M.

Ni og trediyte Møde.

Onsdagen den 29de Januar Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af „Forslag til Lov om Afløsning af Tienden“.

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 971 ff.)

Ansvar: Det forekommer mig, at der i det Hele taget kan rettes den almindelige Anke imod de private Lovforslag, at de fremtræde uden Motiver, og denne Anke rammer saa meget mere det foreliggende Lovforslag, som det forekommer mig i høi Grad at trænge til Motivering. For-

slaget er jo, taget i sin virkelige Kjerne, hverken mere eller mindre end en Expropriationslov, og der staar i Grundlovens § 82: „Eiendomsretten er ufænkkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Eiendom, uden hvor Almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning.“ Det Første, der altsaa her maa foreligge, maa være det, at man viser, at Almenvellet kræver denne Afløsning; men jeg har ikke fra den ærede Forslagsstillers Side set noget Forsøg gjort derpaa, og jeg skal derfor vente med at udtale mig yderligere herom, indtil jeg erfarer, om vi kunne vente noget Saadant. Med Hensyn til den Slags Afløsning i det Hele taget maa jeg ganske slutte mig til, hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Odense, som pleier at sidde her bag ved (D. Hansen), idet jeg ikke kan være med til en Afløsning af reelle Byrder, som paa hvile Eiendomme, uden imod fuldstændig Erstatning; men i den Henseende forekommer det mig, at Lovforslagets Position i § 3 ikke kan siges at indeholde en fuldstændig Erstatning, idet den for en efter al Sandsynlighed stadig stigende Afgift vil beregne en Afløsning efter et Gjennemsnit af de 24 sidste Aars Kapitelstart med Udskyldelse af de 2 højeste og de 2 laveste Aar. Jeg har saa meget mere imod den her foreslaaede Afløsningslov, som det forekommer mig, at den set leder Tanken hen paa andre Afløsninger. Tienden er en fast Kornafgift, som paa sine Steder allerede er afløst med en fast Vengeafgift, der hviler paa visse Eiendomme, men det er jo en Kendsgjerning, at en Mængde Fæstegods er solgt paa den Betingelse, at der foruden Kjøbesummen er kommet til at paa hvile Eiendommen en fast Kornafgift, en vis Kornkanon, og den samme Grund, der kunde tale for at afløse Tienden, kunde da ogsaa tale for at afløse disse Kornafgifter paa visse Eiendomme. Blive vi engang af med hele Fæstebønderet, kan den Tid komme, at Ordningen af dette Forhold ikke vil staa saa aldeles klart for den almindelige Bevidsthed, og vi kunne da atter komme til at høre Tale om de Uligheder, der fremkomme ved, at den ene Eiendom har en den paa hvilende Afgift, medens den anden ikke har en saadan. Jeg tror altsaa, at der skal fremsættes ganske andre Grunde for denne Afløsnings Nødvendighed end de, der hidtil ere komne mig for Dre. At Afløsningen, saaledes som den her er foreslaaet, paa mange enkelte Punkter vil medføre ganske overordentlig indviklede Operationer og en temmelig bebyrden Administration, skal jeg kun i Forbigaaende bemærke.